Heikki Vierimaa 14.10.2021

Työ- ja elinkeinojaosto
Sara.kuitunen@eduskunta.fi

HE 146/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022

Pyydettynä lausuntona hallituksen esityksestä vuoden 2022 talousarvioksi Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

- Sähköistämisen tuen tason alentaminen heikentää suomalaisen teollisuuden kilpailukykyä ja siten vaikeuttaa teollisuuden ilmastotavoitteiden saavuttamista
- Kansallista päästökauppaa ei tarvita
- Polttoon perustumattomien lämmitysmuotojen tukeminen on kannatettavaa

Taustaa

Metsäteollisuus on pitkälle irtautunut fossiilisista polttoaineista. Alan tekemän ilmastotiekarttatyön skenaarioista on nähtävissä, että Suomessa toimivan metsäteollisuuden tehtaat voivat olla lähes fossiilivapaita vuonna 2035, mikäli toimintaympäristö tulee ilmastomyönteisiä investointeja.

Samaan aikaan voidaan tuottaa uusiutuvasta luonnonmateriaalista ilmastoystävällisiä tuotteita korvaamaan fossiilisten ja muiden uusiutumattomien luonnonvarojen käyttöä siten, että metsävarat jatkavat edelleen kasvuaan. Metsäteollisuudella on siten suuri merkitys Suomen ilmastoneutraalisuustavoiteelle sekä talouden ja työllisuuden vahvistamiselle. Tämä palvelee myös EU:n vastaavia tavoitteita, jotka ovat esillä 55-valmiuspaketissa.

Metsäteollisuus energiaintensiivisenä, runsaasti luonnonvaroja jalostavana, raaka-aineita ja tuotteita kuljettavana sekä kansainvälisessä kilpailussa toimivana alana altistuu laajasti paketin sisältämälle säätelylle.

Sähköistämisen tuki eli sähkön hinta kompensaatio

Sähköistämisen tuen tarkoituksena on kompensoida päästökaupasta aiheutuva sähkön hinnan nousu energiaintensiiviselle teollisuudelle. Hallituksen esityksen mukaan Suomi palauttaisi lisäkustannuksista ainoastaan 25 prosenttia aiemman 37,5 prosentin sijaan. Lisäksi asetetaan vuosittainen 150 miljoonan euron budjettikatto, mikä nykyisellä päästöoikeuden hintakehityksellä merkitsee tosiasiallisesti vielä 25 prosenttia alempaa tuki-intensiteettiä. Päästökaupan valtiontuen suuntaviivojen mukaan tukea on

mahdollista soveltaa koko neljännellä päästökauppakaudella, eli vuosina 2021 - 2030. Investoinnit edellyttävät pitkälle ulottuvaa näkymää ja investointimyönteistä toimintaympäristöä. Esimerkiksi metsäteollisuuden kilpailijamaa Saksa palauttaa EU:n salliman maksimimäärän eli 75 %. Lisäksi Saksan tukijärjestelmä ulottuu koko nykyisen päästökauppakauden loppuun asti, eli vuoteen 2030.

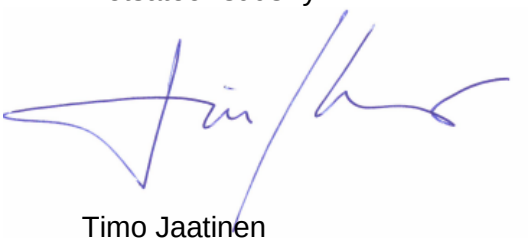
Kansallista päästökauppaa ei tarvita

Suomen ilmastopolitiikka on erittäin kunnianhimoista jo ennen budjettiriihessä tehtyjä linjauksia. Metsäteollisuuden toteuttaman ilmastotiekartan mukaisesti toimialamme tehtaat ovat irtautumassa fossiilisista polttoaineista lähes kokonaan vuoteen 2035 mennessä. Tämä kuitenkin edellyttää myötämielistä toimintaympäristöä, jossa kustannusten tulisi pysyä kansainvälisesti kilpailullisella tasolla. Kesällä komission julkaisema uusi päästökauppadirektiivi on jo tuomassa uusia toimialoja päästökaupan piiriin ja tiukentamassa päästökauppaa entisestään. Maantieliikenteen kansallinen päästökauppa sen sijaan uhkaa lisätä teollisuuden kustannuksia ja siten heikentää teollisuuden kilpailukykyä suhteessa muihin EU:n jäsenvaltioihin ja kolmansiin maihin. Metsäteollisuus on pitänyt tarkoituksenmukaisena keskeyttää kansallisen päästökaupan valmistelu, jotta Suomen voimavarat keskitetään neuvotteluihin jo annetusta EU-esityksestä.

Polttoon perustumattomien lämmitysmuotojen tukeminen on kannatettavaa

Suomen sähköjärjestelmä perustuu jo nyt hyvin pitkälti fossiilivapaaseen sähköntuotantoon, jolloin sähkön käytön lisääminen lämmityksessä on perusteltu tapa lisätä polttoon perustumattomia tuotantomuotoja myös ilmaston näkökulmasta. Päästöoikeuden ja raaka-aineiden hintojen nousu on vaikuttanut suuresti polttoon perustuvien lämmitysmuotojen hintatasoon. Tämä uhkaa ohjata jalostukseen kelpaavaa puuta suoraan poltettavaksi, mikä ei tue kansantaloutta, vaan vaikeuttaa metsäteollisuuden ilmastotiekartassa kuvattua ilmastohyötypotentiaalien saavuttamista. Metsäteollisuus ry:n mielestä on kannatettavaa vähentää jalostuskelpoisen puun ohjautumista lämmityspolttoaineeksi parantamalla niille vaihtoehtoisten lämmitystapojen asemaa verotuksella.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja